

[K. B. Andersen]

arbejdstiden i almindelighed og dermed også af lærernes i den næste snes år? Hvad betyder det for behovet på længere sigt?

Nej, overproduktionen lurer ikke lige om hjørnet, og derfor må den højtærede minister ikke tøve længe med at gribe til den udvej, han selv benævner som det rette middel: at sætte lærerproduktionen i vejret. Selvfølgelig skal vi ikke skabe noget lærerproletariat — naturligvis ikke. Men man må ikke af frygt for en læreroverproduktion, der i øjeblikket ligger helt uden for det mulige, forsømme den uddannelse af lærere, der kan bringe os ud af den nuværende for vort skolevæsen og dets fremtidige udbygning uværdige situation.

Jeg behøver vel ikke at tilføje, at mit parti i udvalget vil drøfte alle foranstaltninger både på kortere og længere sigt med interesse og velvilje.

Sinnbeck: Det lovforslag, vi i dag har til behandling, er blevet kaldt et lille lovforslag. Det er det jo også, for så vidt som der kun er 4 paragraffer i det, men til gengæld er problemet, som lovforslaget omhandler, lærermangelen, overordentlig stort og betydningsfuldt.

Gennem næsten 20 år har dette problem trængt sig på herhjemme. Det har været underkastet prognoser, der har haft den for de fleste prognoser karakteristiske egen-skab, at de har været forkerte, og det har været udsat for fejlbedømmelser i usædvanligt omfang. Lad mig minde om, hvad den daværende undervisningsminister, den nuværende højtærede kulturminister, hr. Bomholt, sagde i 1955, da et medlem af min gruppe, det ærede medlem hr. Heilesen, stillede et spørgsmål om lærermangelen. Ministeren sagde — det står i Folketingstidende 1955-56 sp. 2008:

„Som det ærede medlem ved, skulle lærermangelen stort set være afhjulpet i løbet af et par år. Det er under alle omstændigheder et kortsigtet problem.“

Ak ja, det viste sig altså at være alt andet end kortsigtet.

Problemet blev rejst igen i det høje ting i 1960 i en forespørgselsdebat foranlediget af venstre og de konservative, og daværende undervisningsminister Jørgen Jørgensen sagde næsten ordret det samme, som den nuværende højtærede undervisningsminister siger i sine bemærkninger til lovforslaget: ministeriet følger nøje udviklingen.

Jeg tvivler ikke på, at ministeriet ganske nøje har fulgt udviklingen, og alle i det høje ting ved, at der ikke mindst efter forespørgselsdebatten i 1960 kom gang i det, som det ærede medlem hr. K. B. Andersen lige har omtalt som de langsigtede løsninger: en større produktion af lærere og mere gang i seminariebyggeriet. Det er imidlertid karakteristisk for samtlige bestræbelser, både de langsigtede og de kortsigtede, at de indtil dette øjeblik ikke har løst lærermangelproblemet. Det er tværtimod gået den vej, som hønsene skraber: man er tilsyneladende kommet en virkelig løsning på længere afstand end før.

Den højtærede undervisningsminister anslår, at der på nuværende tidspunkt, i sidste halvdel af 1961, mangler 4 192 lærere. For blot 2 år siden, da den nævnte forespørgselsdebat fandt sted, blev antallet pr. 1. januar 1960 opgjort til 2 850. Der er altså tale om en forværring i form af en stigning i lærermangelen på 1 250 i de 2 år. Skal man tro ministerens prognose, som omtales i bemærkningerne — jeg tror dog, det er klogt at vise sund skepsis ud fra de erfaringer, man nu engang har med prognoserne — vil lærermangelen ikke blive mindre, men tværtimod væsentligt større i de kommende år. Det må derfor ligge klart, at der må gribes ganske alvorligt ind, for ellers vil vi komme i en situation, da lærermangelen bliver ganske katastrofal.

Der er for mig at se intet mærkeligt i, at der i befolkningen er en stærk irritation over disse problemer. Alle, der har skolegående børn, mærker, hvorledes problemet